

KIYAMET YAKINDIR ALAMETLERİ BELİRMİŞTİR

Bismillâhirrahmânirrahîm

el-Hamdü li'llâhi Rabbi'l-âlemîn hamden kesîren tayyiben mübâreken fîhi alâ külli hâlin ve fî külli hîn hamden kemâ yenbeğî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultânîk ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyide'l-evvelîne ve'l-âhirîne Muhammedin ve âlihî ve sahibihî ecmaîn ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn

Emma ba'd.

Fa'lemû eyyühe'l-ihvân fe-inne efdale'l-hadîsi kitâbullah ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ Muhammedin sallallahu aleyhi ve sellem ve şerre'l-ümûri muhdesâtühâ ve külle muhdesetin bid'atün ve külle bid'atin dalâletün ve külle dalâletin ve sahibehâ fi'n-nâr ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi sallallahu aleyhi ve selleme ennehû kâl.

مِنْ اقْتِرَابِ السَّاعَةِ كَثْرَةُ الْقَطْرِ وَقَلَّةُ النَّبَاتِ،
وَكَثْرَةُ الْقُرَّاءِ، وَقَلَّةُ الْفُقَهَاءِ، وَكَثْرَةُ الْأُمَرَاءِ، وَقَلَّةُ
الْأُمَنَاءِ

Min iktirâbi's-sâati kesretü'l-katri ve kılletü'n-nebâti ve kesretü'l-kurrâi ve kılletü'l-fukahâi ve kesretü'l-ümerâi ve kılletü'l-ümenâ. “Kıyametin yakınlaşması emarelerinden bazıları şunlardır: Yağmurun çok yağıp bitkinin az olması, Kur'an okuyanların çok ama dini bilenlerin az olması; emirler, başbuğlar, komutanlar ve bakanların çok olması ama güvenilir insanların az olması.”

Aziz ve sevgili kardeşlerim!

Gönül ne kahve ister ne kahvehane

Gönül sohbet ister kahve bahane

diye beyit var. İnsanoğlu sohbet istiyor, muhabbet istiyor, arkadaşlık, kardeşlik istiyor. Kahve, kahvehane de bunun mekânı oluyor, vesilesi oluyor. Kahveye gidiyor. Arkadaşları görüyor. Orada çay içiyor, sohbet vesaire

oluyor. Onların sohbet vesilesi, kahveymiş. Bizimkisi de hadîs-i şerîf.

Biz de hadîs-i şerîf okuyoruz, bir araya geliyoruz. Bizimki daha sevaplı elhamdülillah, hem sevap kazanıyoruz hem de dinimizi öğreniyoruz. Hem de tatlı bir sohbet ve muhabbet olmuş oluyor. Keşke her zaman her yerde sözumüz Kur'ân-ı Kerîm olsa Peygamber Efendimiz'in hadîs-i şerîfleri olsa hiç boş konuşmasak, her an sevap kazansak ne kadar güzel olur.

Bugün de sizi memnun edecek, hoş edecek miktarda sıkılmayacak kadar uzunlukta Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'in hadîs-i şerîflerinden okuyacağız. Nasıl olsa yatsı namazını bekliyoruz, sohbeti bitirdiğimiz zaman yatsının vakti girer, yatsı namazını kılar, dağılırız.

Taberânî'nin Abdurrahman b. Amr *radıyallahu anh*'ten rivayet ettiğine göre Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz birinci hadîs-i şerîfte kıyametin belirtilerini söylemiş. Âhir zamanda kıyametin kopacağı son devirlerin hallerini, sıfatlarını beyan etmiş.

Min iktirâbi's-sâati.

Elif lam'lı belirgin olarak gelirse “o saat” demek. O meşhur, müthiş saat, kıyamet kopması. Kıyametin adı, “kıyamet” olarak da kullanılır. *es-Sâah* denir.

Saat de niye kıyamet adı verilmiş. İnsanın hiç hatırından çıkarmaması gereken kıyamet öyle bir müthiş saat ki. Kıyametin yaklaşmasının alametleri olacak. Acaba kıyamet ne zaman kopacak? Kimse bilmiyor.

Hatta Cibril hadisi var. Meşhur bir hadîs-i şerîf. Hz. Ömer *radıyallahu anh*'ten rivayet edilmiş. Cebrail *aleyhisselam*; “Kıyamet ne zaman kopacak?” diye Peygamber Efendimiz'e soruyor:

Mete's-sâah? “Ne zaman kopacak?”

Efendimiz diyor ki;

“Bu konuda şu soru sorulan soruyu sorandan daha bilgili değil.”

Soruyu soran Cebrail *aleyhisselam*, soru sorulan Muhammed Mustafa *sallallahu aleyhi ve sellem*. Bu ondan daha bilgili değil. “Allah

bilir.” demek. Kimse bilmiyor, Cebrail de bilmiyor.

Peygamber Efendimiz de;

“Alametleri var.” buyurmuş. “Soru sorulan, soruyu sorandan daha bilgili değil ama bu kıyametin yakınlaştığını gösteren bazı alametler var.”

O alametler nelerdir?

Kısaca söylemek gerekirse, insanların ahlâkları bozulacak, terbiyesizlik artacak. İyi insanlar kadr u kıymeti bilinmeyecek, horlanacak, itilecek, kakılacak, kenarda kalacak; kötü insanlar başa çıkacak, yukarılara çıkacak. Sevaplı işler, ahmaklık fena sayılacak; günahlı işler de iyi hoş şeylermiş gibi herkesin rağbet ettiği işler olacak.

Hatta Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şartları sıralarken çok mühim bir cümle söylüyor, diyor ki;

“Köle kadının hanımefendisini doğurması.”

Köle evlenebilir, kölenin çocuğu olabilir

ama kölenin çocuğu da köle olur.

Köle kadının, hanımefendisini doğurması ne demek?

Acaba sanki anneler köle, onun sözünden çıkmaması gereken hanımcık hanımcık kızlar sanki patron, sanki kölenin efendisi. Sanki anne esir de bu esirin sahibi olan patron kadın. Kıyamet alameti. Bu da ahlâkın en bozulduğunun alametidir.

Evlad anasına hürmet etmiyor. Erkeğin etmemesi sarhoşluktan, ayyaşlıktan, serserilikten, kabadayılıktandır ama kız çocuğuna ne oluyor?

Eski zamanlarda kız çocuğu hanım hanım evde dururdu. Kız çocuğu da bozulduğu zaman işte o kıyamet alameti. Demek mühim bir şey!

Hakikaten ben hatırlarım; üniversiteyi bitirdiğim yıllar ki hesaplayalım, bundan otuz kusur yıl önce İstanbul'un Erenköy semtinde otururdum Bahçeli köşklerin olduğu bir semt idi, zengin çocuklarının olduğu yerdi. Orada duyardım ki saat ikide kız eve gelirmiş, annesi sorarmış;

“Kız bu vakte kadar neredeydin, ayıp değil mi sana?”

Kız;

“Bana ne karışyorsun?” dermiş.

Kıza bak! İşte kıyamet alameti!..

Şimdi bu hadîs-i şerîfte de kıyamet alametlerinden bazılarını Efendimiz sayıyor:

Min iktirâbi's sâati. “Kıyametin yaklaşması emarelerinden bazıları şunlardır:” *Kesretü'l-katri ve killetü'n nebât.* “Yağmurun çok yağması, ama bitkinin az bitmesi.”

Allah Allah, yağmur yağarsa her tarafı ot kaplar, ot dolar, diz boyu ot olur, adam boyu ot olur. Yağmur yağdı, güneş çıktı. Hayır, yağmur çok yağacak ama ot bitmeyecek. Bu neden olabilir?

Tohumların bozulmasından olur, yağmur sularının zehirli olmasından, radyasyonlu olmasından olur. Havadan yağmurla beraber zehirli yağmurların yağmasından olur; bir sebep var da yerde ot bitmiyor.

Mesela bu Çernobil faciası olduğu zaman

Trakya'da ayçiçeği tohumları bitki vermedi. Bizim memlekette radyasyondan ay çiçeği tohumları kavruk kavruk olmuş. Çanakkale biraz daha güneyde, uzak bir yerde, bizim memlekette de bir takım kabuklu fıstık ağaçları fıstık vermedi, bir takım acayıplikler oldu. Doğan çocuklar sakat doğdu, radyasyon tesir etti.

Yağmur çok yağacak ama yerden bitki bitmeyecek. Kıyametin alametlerinden birisi, yağmurun çokluğu ama yerden bitkinin bitmesinin azlığı.

Sonra?

Ve kesretü'l-kurrâi ve killetü'l-fukahâi.
“Kur'an okuyanlar çok olacak ama dini bilenler az olacak.”

Kurra ne demek?

Kârî kelimesinin çoğulu. *Kârî*, “okuyan” demek, “Kur'an okuyan” demek. *Kârî*'ler, Kur'ân-ı Kerîm okuyanlar çok olacak ama *killetü'l-fukahâi*. “Dini bilen anlayışlı alim olmayacak.”

Bu da var. Şimdi birçok ülkede bu var. Ananevi olarak öğrenmişler. Kur'ân-ı Kerîm

okumayı annelerin babalarının zoruyla ezberlemişler. Küçükken kendi başlarına gidemedikleri zamanlarda ezberlemişler ama “iyi hoca” bulunmuyor. Kur’ân-ı Kerim’i bilmiyor, dinin ahkâmını bilmiyor. Haramları helalleri bilmiyor, cemaate anlatamıyor.

Ben Sapanca’da cumartesi günleri ders veriyordum, orada duydum. “Caminin alt katına tahta döşeyelim de orası kadınların namaz kılma yeri olsun, halı döşeyelim, sıhhatli bir şey olsun.” dedik. Yukarı dağ köylerinden birine kereste almaya gittik.

Orada dediler ki; “Bizim hoca çocuklarımıza Kur’an öğretmiyor.”

“Hoca efendi yaz geliyor, okul tatil oluyor, Kur’an öğret.” Diyorlarmış.

“Ben cami hocasıyım çocuklarınızın Kur’an hocası değilim.” diyormuş.

Bana şikâyet ettiler. Benim de hoca olduğumu anlayınca bana da biraz yamuk baktılar. Ben de kabadayı değilim; “Yan bakana yan çakarım.” demedim. Bana yan yan baktılar, hocalara da taş attılar, dalga geçtiler.

“Bizim hoca talebelerimizi okutmuyor.” dediler.

Çok üzüldüm ben. Hiçbir şey demedim. Aşağıda, Sapanca’ya vaaza geldiğim zaman - bizim genç arkadaşlar var, İlahiyatçı arkadaşlar- dedim ki;

“Yukarıda da bir köy var. Köylü çocuğuna Kur’an öğretmek istiyor, hoca Kur’an öğretmiyormuş. Hocalara karşı bir saygısızlık başlamış. Size tatil yapmak yasak, yazın tatil yapacağım, kampa gideceğim yok, oraya gideceksiniz, çocuklara Allah rızası için parasız Kur’ân-ı Kerîm’i öğreteceksiniz. Kur’ân-ı Kerîm’i öğrenecek insan varsa öğretecek kimse de var. Böyle şey olmaz, gidip öğreteceksiniz.” dedik, konuştuk.

Hakikaten bizim imanlı, ihlâslı gençlerden birkaç tanesi kalkmışlar, köye gitmişler. Demişler ki “Biz geldik. Burada Kur’an öğretmek istiyoruz, çocuklarınızı toplayın.”

Ve öğretmişler, Allah onlardan razı olsun, sayılarını arttırsın.

“Bak, Allah rızası için Kur’an öğretilirmiş,

Allah rızası için dine hizmet edilirmiş, para pul da aranmazmış, sırf Allah rızası için olurmuş.” diye, o köyde o adamları mahcup ettik.

Ama burada hoca çocuklara Kur’an öğretmiyor, o köyün hocası reddetmiş. Bu ilginç, bunun üzerinde durmamız lazım. Kur’an öğrenmek isteyen insanlar var da hoca öğretmiyor; ya bilgisi olmadığı için öğretmiyor ya da iyi hoca olmadığı için. Allah korkusu yok, dine hizmet etmek arzusu yok, salla başını, al maşını.

Öyle şey olur mu?

Sen Allah’ın dinine hizmet edeceksin. Ya Allah korkusu yok ya da öğretecek bilgisi yok; ikisi de fena!

Kıyamet alametlerinden birisi yağmurun çok yağıp bitkinin az olması. İkinci kıyamet alameti, Kur’an okuyanların çok ama dini bilenlerin az olması. O da bir kıyamet alameti. Dini bilen insanlar çok olacak.

a. Dini Öğretecek Hoca, Havadan da, Sudan da Gıdadan da Önce Gelir

Ben şimdi arkadaşlarıma her yerde söylüyorum. Avustralya’da söyledim.

“Yaşamak için size ne lazım?” dedim.

Hava lazım, su lazım, havasız susuz yaşanamaz. Gıda lazım, yemek yemeden de yaşanamaz. Size bu üçünü saydırdıktan sonra dedim ki;

“Havadan da, sudan da, gıdadan da önce hoca lazım. Hoca olmazsa dini öğrenmezsiniz. Dini öğrenmezseniz çoluk çocuğunuz sonunda İslâm’ı unuttur. Siz de unutursunuz, cenazenizi kaldıracak insan kalmaz; sonunda çocuklarınız gâvurlaşır.

Demir perde kalktığı zaman Kafkasya’ya giden kardeşlerimiz anlattılar:

Dağıstan’da, Çeçenistan’da, Abhazya’da vesaire “Biz müslümanız, elhamdülillah.” diyorlar, hüngür hüngür ağlıyorlar. İslâm’ı seviyorlar ama cenazelerini kaldırmasını bilmiyorlar, cenaze namazını kaldıracak hoca kalmamış.

Bak burada, Demirbaş Şarl zamanında bilen hoca gitmiş. Osmanlı ordusu olarak onunla beraber buraya gelmiş, Türkler bir köy kurmuşlar. Yukarı gitmiş.

“Camileri var mı müslümanlar mı?” dedim.

Osmanlılardan gelmiş; ne olması lazım?

Camileri olması lazım, müslüman olması lazım. Yok, hiçbir şey yok!

Bir insan dinden imandan mahrum olunca âhireti mahvolur, ebedî hüsrana uğrar. Mü’min olamamışsa ebedî olarak cehennemde yanar.

Demek ki insana havadan, gıdadan, sudan daha önemli din lazım, hoca lazım.

Neden?

Dinini öğretecek, Allah’ın yolunu gösterecek; böylece bu dünyada âhiret saadetini sağlayacak.

İnsan keyifle yaşıyorum sanır ama bu dünyada herkes seksen sene yaşayabiliyor. Firavunlar da, Nemrutlar da herkes yaşamış. Allah’ın takdir ettiği ömür kadar yaşamış, ölmüş.

Burada yaşamak bir şey değil, ömür kısa. Âhiretteki yaşam sonsuz, burası kısacık bir şey. Bir insan askerlik yapıyor, geliyor. Ömründe askerlik az bir süre. Askerlik insanın ömründe bir yer tutar ama dünya hayatı, âhîret hayatının yanında sıfır, nokta gibi bile kalmaz.

Sıfır, nokta gibi kalmaz, zerre gibi kalmaz, âhîret hayatı sonsuz, sonsuz hayatı mahvoluyor. Dünyada istediği gibi yaşasın. İsterse Firavun gibi yaşasın, isterse Karun gibi yaşasın, -İsterse hangi mendebur, hangi kâfir, hangi azgın varsa onu düşünelim, onun gibi yaşasın.- âhîreti mahvoldu mu bir insan çok kötü bir zarara uğramış, demektir.

Âhîreti kazanması için de insana hoca lazım ama nasıl hoca lazım?

Allah'tan korkan, Kur'an'ı bilen, doğru yolu gösterecek, hakkı söyleyecek, ihlâslı, ahlâklı, takvâlî, Allah'tan korkan, Allah'ın sevgili kulu olan bir hoca lazım.

Kıyamet gününde Kur'an okuyanlar çok olacakmış ama dini bilen insanlar az olacakmış; bu da kıyamet alameti!

Üçüncü bir alamet söylüyor:

Ve kesretü'l-ümerâi ve killetü'l-umenâ'.

“Emirler, başbuğlar, komutanlar, müdürler, bakanlar çok olacak ama güvenilir insan az olacak.”

“Emir” ne demek?

Emretme salahiyetine sahip herkese Arapçada “emir” derler.

Bir dairenin başında müdür olmuş, sağa sola emir yağdırıyor, sözü dinleniyor; bu da emirdir. Askerlerin başına başbuğ olmuş, başkan olmuş, emrediyor; “Kıt’a dur, sağa dön, silah tak, ileri marş, hücum!” bunun da emri dinleniyor, bu da emir.

“Komutan” da demek, “müdür” de demek, “lider” de demek, hatta devlet başkanının adı *emîrû'l-mü'minîn*.

“Yâ emîre'l-mü'minîn!”

İsmi söylemezler de böyle söylerler.

Hız. Ömer’in yanına geliyor; “Yâ emîre'l-mü'minîn, ey mü'minlerin emîri!” diye sesleniyor.

“Emretme salahiyetine, hakkına sahip olan insan.”

Emirler çok olacak; başkanlar müdürler, liderler, vesaire vesaire. Çok olacak ama güvenilen insan az olacak. Emin, itimat edilen insan az olacak.

Emirler hain olacak. Geçtikleri makamı Allah'ın rızasına uygun yönetmeyecekler:

Kim bilir ne menfaat kazanmak için nasıl yönetecekler? Kimleri kayıracaklar? Keselerini nasıl dolduracaklar, hazineyi nasıl soyacaklar?

Emir çok olacak ama emin, güvenilir insan az olacak; kıyamet alametlerinden biri.

“Hocam, bunlardan bize çıkan ders nedir?”

Kıyametin birçok hadîs-i şerîflerde belirtilen sıfatları, emareleri zuhur etmiştir, şu devirde mevcuttur, kıyamet yakındır, aklımızı başımıza toplayalım, ne zaman kopacağı belli olmaz.

Ne zaman kopacak?

لَا تَأْتِيكُمْ إِلَّا بَغْتَةً

Lâ te'tîküm illâ baġteten.

Kıyamet nasıl gelecekmiş?

Apansız gelecekmiş!¹

Hatta adam ağacı dikecek çukuru kazmış ama ağacı dikemeyecekmiş. Malı almış, kumaş ölçtürmüş, parasını veremeyecekmiş. Herkes gafletleyken ticaretinde, ziraatında, işinde gücünde iken ansızın kopacakmış.

“Ya bu dünya daha sağlam gibi görünüyor!”

Daha çürümemiş!

“Etrafta sağlam taşlar filan görüyorum, giderken yolları da kesmişler, bu dünya çürük değil daha çok yaşar!”

Hep öyle gibi görünüyor...

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*

¹ 7/A'râf, 187.

Efendimiz'in bahsettiği kıyamet alametleri çoğalmış durumda.

Peygamber Efendimiz ne söylemiş?

“Sevaplar işlenmeyecek, değersiz olacak. Günüahlar işlenecek, günüahlardan korkulmıyacak.”

Git müslüman ölkelerini gör, gel buradaki müslümanlara bak. Günüahları işliyorlar mı işlemiyorlar mı, sevapları tutuyorlar mı tutmuyorlar mı?

O alametler belirmiş. Kızlar bile kaba-dayı. Erkek çocuklar haşere. Kızlar bile anasını babasını dinlemeyecek bu durumda.

Olmuş mu?

Olmuş.

şimdi Almanya'da kanun varmış; on yaşını geğti mi anne baba çocuğuna söz dinletemiyormuş. İcabında erkek, kız evden kaçıyormuş, devlet ona bakıyormuş, parasını da ana babadan alıyormuş.

Vay başıma gelenler! Hem çocuk beni dinlemeyecek hem bana aykırı olacak hem de

devlet parayı çatır çatır benim maaşımdan kesecek, o haine yedirecek.

Kıyamet alameti!

“Dini bilgi azalacak, ihlâslı hoca azalacak, bilmeyen insanlar çoğalacak.”

Birçok alametleri belirmiştir.

Onun için “Kıyamet kopabilir.” diye aklımızı başımıza alıp tevbeyi bir an önce edip iyi bir insan olmamız lazım.

Bir şey daha söyleyeyim. Şimdi söyleyeceğim daha önemli.

Bir insan öldü mü -Hasan Efendi ölmüş. Hay Allah, dün konuşmuştuk, beraber vasıtaya binmiştik, çarşıya gitmiştik. Hay Allah, akşam ölüvermiş.- *izâ mete insânü*, bir insan öldü mü onun kıyameti kopmuş demektir, özel kıyameti kopmuştur.

Her an insanın ölmesi mümkün.

Onun için dünyanın sağlamlığı bizim için mühim değil. İnsanın ölmesi her an olabilir. Her an aramızdan birileri ölebiliyor.

Yunus Emre bunu çok değişik bir şekilde

anlatıyor:

Halkı bostan edinmiştir.

Dilediğın üzer ölüm.

“Üzmek” ne demek?

“Koparmak” demek.

“İp üzüldü.” derler.

Halkı bostan edinmiştir.

Dilediğın üzer ölüm.

Bostancı, bostanın sahibi bostana girer; hangi karpuz hangi kavun olmuş gibi pat pat vurur, tok tok ses geliyorsa koparır, alır.

Halkı bostan edinmiştir.

Dilediğın üzer ölüm.

Dilediğini koparıyor, alıyor götürüyor. Azrail *aleyhisselam* geliyor, dolaşıyor; kimin vakti gelmişse alıp götürüyor, can damarını koparıyor, ruhunu kabzediyor.

İnsan öldü mü onun kıyameti kopmuş demektir.

Ölüm hepimizin başında. Kim bilir ne-

rede, nasıl gelecek, bilmiyoruz. Allah iman selameti versin, günah üzere öldürmesin; sevdiği bir kul olarak, abdestliyken, oruçluyken, dilimiz zikrullah ile meşgul iken, sevdiği bir kul hâlindeyken şu emaneti teslim etmeyi nasip etsin. Kötü bir ölümle ölmekten cümlemizi korusun.

Kimisi meyhanede ölüyor, kimisi kötülük yaparken ölüyor, kimisi Allah'ın en sevmediği bir günahı işlerken ölüyor. Allah saklasın. Kimisi küfür üzere ölüyor, kâfir.

“Bu laf söylenir mi?”

“Söylenir!”

Ondan sonra ölüyor; öldü gitti işte.

Kimisine de Allah tevbe nasip ediyor, hacca gitmek nasip ediyor, sakal bırakmak nasip ediyor, namazındayken niyazındayken güzel bir ölümle ölüyor.

Bizim Yalova'da bir İsa amcamız vardı, ihvanımızdan yaşlı bir insan. Hep hayırlara koşardı. Cami yapımında, okul yapımında, daha başka hayırlı işlerde çok hizmetleri oldu.

İsa amca yine bir hayrı takip ederken, kaymakamın karşısında “O hayırlı iş olsun.” diye kaymakama ricada bulunurken fenalaşıyor, halıya çöküyor.

“قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ”

Kâlû innâ lillâhi ve innâ ileyhi râciûn.

Hayır işlerken, hayrı takip ederken vefat ediyor.

Allah geçinden versin, hayırlı ömür versin, uzun ömür versin. Sıhhatle afiyetle yaşamak nasip etsin. Âza noksanlığı vermesin. Bunaklık, ihtiyarlık, hastalık, yatalaklık, çok feci ıstırap, amansız hastalık vermesin. Huzur içinde mutlu, bahtiyar yaşamak nasip etsin, sevaplı işler yapmak nasip etsin.

b. Hepimiz Kendi Adımıza Cami Yaptıralım

Ben arkadaşlara diyorum ki;

“Her birimiz bir yerde kendi adımıza cami yaptıralım, inşaallah. Kim bu dünyada bir cami yaptırırsa Allah cennette bir köşk verirmiş, cenneti bu dünyadayken yaptıralım, teminat

altına alalım. Allah da bize cennet ırmaklarının kenarında, içi dayalı döşeli bir köşk ihsan etsin.”

Nice nice hayırları yapmayı Allah nasip etsin; kıyamet kopabilir. Kıyamet senin hayatında kopmazsa da senin hayatın koparsa senin kıyametin kopmuş olur; Allah geçinden versin.

Onun için nasıl olacağız?

Neden devamlı abdestli gezin diyoruz?

Derviş ölüme hazırlıklı insandır. Devamlı abdestli gez, ne olacağı belli olmaz:

قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ

Innâ lillâhi innâ ileyhi râciûn.”²

Bizim Marmara Üniversitesi’nde “Selçuk Eraydın” diye bir kardeşimiz vardı, üniversitede hocaydı. Geldi bizim camimize, kandil gecesini konuşma yaptı, vaaz verdi. Kürsüde güzel güzel Miraç kandilini anlattı. Ondandan sonra

² 2/Bakara, 156.

aşağı indi, elimizi öptü.

Dedi ki;

“Hocam, ben gideyim.”

“Yatsı namazına kal.” Dedim.

“Yok, gideyim.” dedi. Atladı arabasına, gitti. Bizim bir arkadaş götürüyordu, demiş ki;

“Hocamız ‘kal’ dedi kalmadık, söz dinleseydik.” demiş.

Artık yola gitti. Kendi semtine gelirken anayoldan çıkışta, bir yanlış iş yapmış, minibus çarpmış. Bu kenarda duruyormuş arkada, küt buna çarpmış, orada ruhunu teslim etmiş.

Camide kandil gecesi konuşmasını yapmıştı. Gündüz oruçluymuş; “Konuşmayı yapayım.” diye camiye gelmiş. Daha evine ulaşmadan âhirete ulaştı, evine gelmeden âhirete gitti.

Belli olmaz, ölüme hazırlıklı olalım, tevbekâr olalım, tevbeyi çabuk yapalım Allah yolunda yürüyelim, abdestli olalım, dilimiz zikre alışkın olsun...

Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem

Efendimiz buyuruyor ki;

“Nasıl yaşarsanız öyle ölürsünüz.”

Zikirle yaşarsanız öyle ölürsünüz.

“Ta en sonda *lâ ilâhe illallah* derim.”

Belki diyemezsin. Dünyada iken *lâ ilâhe illallah* demeye, zikre dilini alıştır, *lâ ilâhe illallah*'ı çok de. Allah'ın ilahi kanunu öyle olduğuna göre; sen *lâ ilâhe illallah* diye diye, Allah diye diye yaşa da *lâ ilâhe illallah* diye ölmek nasip olsun.

Niye?

Peygamber Efendimiz buyurmuş ki;

“Nasıl yaşadıysanız öyle ölürsünüz, yaşadığınıza uygun bir şekilde ölürsünüz.”

Allah saklasın. Kötü bir hayat süren insanın o kötü hal üzerindeyken ölmesi muhtemel olur, iyi bir hal ile yaşayan bir insan da iyi bir halde geçer.

Benim imrendiğim bir âhirete göçüş şeklini size anlatayım. Çarşıkapı camisinin imamı, tanıdığımız bir kimseydi. Sahur yemeğini yemişler, oruca niyetlenmiş, evinden camiye

gelmiş. Oruçlu olarak camiye gelmiş. Camide namaz kıldırarak.

Bir cüz Kur'ân-ı Kerîm okumuş, namaza durmuş. Cemaat arkada ona uymuşlar. Secdeye gitmiş. Sübhanallah, Sübhanallah. Millet secdede bekliyor ki imam kalksın. Yatmışlar, yatmışlar, yatmışlar, durmuşlar, durmuşlar... İmam "Allahu Ekber" demiyor. Bu kadar uzun olmaz. Anlamışlar, hocaya bakmışlar, hoca secdede ruhunu teslim etmiş.

Allahu Ekber! Oruçlu, abdestli, Kur'an okumuş. Camide, namazda, secdede.

Ama çok iyi bir hafızmış, Kur'an ehli bir insanmış, iyi bir hocaymış. Allah yaşadığı gibi öldürüyor. Kur'an'la, namaz kıldırılmış, namazla, abdestli, derviş, "Sübhanallah" derken ruhunu teslim etmiş.

Kulun Allah'a en yakın olduğu hal, secde hâli imiş, Allah cümlemize böyle güzel bir hüsn-ü hâtime ile âhirete göçmek nasip etsin...

مِنَ أَكْمَلِ الْمُؤْمِنِينَ إِيمَانًا أَحْسَنَهُمْ خُلُقًا، وَالْأَطْفَهُمْ

بِأَهْلِهِمْ

Min ekmeli'l-mü'minîne imânen ahse-nühüm hulükan ve eltafühüm bi-ehlihîm.

“Mü'minlerin imanca en olgunları; huyca en güzel olanları ve ailelerine en latifeci en lütufkâr davrananlarıdır.”

İkinci hadîs-i şerîf, Hz. Âişe anamız *radı-yallahu anhâ*'dan rivayet edilmiş. Hâkim *Müstedrek*'inde rivayet etmiş.

“Mü'minlerin huyca en güzel olanları ve ailelerine en latifeci, en lütufkâr davrananları imanca en olgunlarındandır.”

İmanın kâmil olması, olgun olması çok önemli; tam imanlı olmak çok önemli!

En olgun imanlı olanlar, imanca en kâmil olanlar kimlermiş?

Huyaları en güzel olanlarmış.

O halde ne yapacağız?

Hepimiz huylarımıza bakacağız:

Ben nasıl bir insanım? Acaba ben nasıl bir insanım? Birilerine sorduralım:

“Al sen şu kadar parayı, seni sivil hafiye olarak görevlendiriyorum. Benim namıma insanlar arasında bir araştırma yap bakalım. Onlara göre ben nasıl bir insanım?”

Gidecek, soracak; “Bu adam nasıl?”

“Aman yâ Rabbi! Hiç sorma. Sinirlidir, barut gibidir, kızgındır, asabidir, vesairedir.”

Veyahut diyecektir ki;

“Melek gibidir, çok tatlıdır, tadına doyum olmayan bir arkadaştır, bir tanedir, herkesin sevdiği bir insandır.”

Bakalım ne diyecekler? Bir insanın huyunun güzel olması öteki insanlardan sorulur. Bakalım öteki insanlar onu nasıl görüyor?

Öteki mü'minler nasıl görüyor?

Neden “öteki mü'minler” diyorum. Kâfir zaten müslümanı sevmez ki. Kâfir! Peygamber Efendimiz'i bile sevmemiş. Ümmetin en mübarek insanlarını bile sevmemişler. Kâfirlerin söz hakkı yok. Hatta yalancının şahitlik hakkı bile

yok.

İyi bir müslüman olmayanın İslâm mahkemelerinde sözü bile dinlenmez. Asıl doğru düzgün insanlar bunun hakkında ne diyorlar bakalım:

“İyidir, Allah selamet versin, iyi arkadaş-tır, melek gibidir.”

Mesela Adapazarı’nda birisi öldü. Hanımı demiş ki;

“Elli altmış yıl beraber yaşadık, bir defa bile birbirimizi incitmedik. Sabah benden önce kalkardı, suyu ısıtırdı. ‘Hanım su sıcak, hadi soğukta üşüme, abdestini aliver, ben camiye gidiyorum, sen namazını kıl, belki kalkamazsın.’ derdi.”

Birbirlerini hiç incitmemişler. Ne güzel, huyların güzel olması çok önemli. Efendimiz bir de ne ekliyor?

Ve eltafühüm bi-ehlihîm. “Ailesinin fertlerine karşı en lütufkâr, latifeci, yumuşak, tatlı davranmak.” Peygamber Efendimiz *sal-lallâhu aleyhi ve sellem* ailesi arasında özel

hayatında latifeciymiş, öyle çatık kaşlı, somurtuk soğuk değilmiş, latifeciymiş.

Bunu unutmayalım. Biraz tatlı dilli, güleç yüzl latifeci olmaya dikkat edelim. Ben bugün bir insanın hanımını kendisinin dindarlığı için ölçü görüyorum.

“Falanca adamın hanımı bu mu? Bu hanım örtülü değil!”

Veyahut hanımından sorulur: “Bu bey nasıl?”

Bizim aksakallı bir arkadaş var. “Çok iyi arkadaş” dedik, “çok halim selim” dedik, “çok iyiliksever” dedik. Hiç unutmuyorum hanımı dedi ki;

“Ah hocam, bir de onu bana sor!”

Vallahi üzüldüm. Dıştan bize karşı çok iyi. Hanımı diyor ki; “Bir de bana sor hocam, ne çektim ben, barut gibidir.”

Onun için aile halkına lütufkâr, latifeci, tatlı, sevimli davranmak lazımdır; bu da önemli bir husus!

c. Çocuklarınıza Soylu İnsan Muamelesi Yapın

Çocuklara karşı da öyle... Peygamber *sal-lallahu aleyhi ve sellem*'in çocuklar hakkında bir tavsiyesi var. Ben ilk okuduğum zaman çok etkilenmiştim:

“Çocuklarınıza soylu insan muamelesi yapın.” diyor.

Soylu insan ne demek?

Padişahın şehzadesi soylu insan, vezirin oğlu soylu insan.

Hadi bakalım ensesine bir patlat, alimalah derisini yüzerler, güneşte kuruturlar bir de tuz ekerler üzerine. Yapamazsın!

Neden?

Babası var, hatırı var, bilmem nesi var. Ona gelince yaramazlık bile yapsa ziyarı yok, başkası yaptı mı fakir bir de ensesine çakarız.

Demek ki Peygamber Efendimiz ne buyuyor?

“Çocuklarınıza soylu insan muamelesi yapın.”

Değer verin çocuğunuza, azarlamayın. Böyle çocuk sakin olur, gerilimsiz olur. Azarlanan çocuk haşarı olur, dövüldükçe daha haşarı olur.

Eltafühüm bi-ehlihîm.

Ailesine, hanımı ve çocuklarına karşı lütufkâr olmak. Babası koç bıyıklı, bu kadar; eve geliyor. Kapıdan çocuklar bir tarafa kaçıyor, sıvışıyor. Hanım mutfağa gidiyor.

Neden?

Bu adam barut gibi. Evde herkes korkuyor, titriyor.

Olmadı!

Herkes memnun olacak; “Hoş geldin!” diyecek, sevinecek, evde bir muhabbet olacak. Bu, büyük ölçüde babaya düşer. Babanın aile ehline, ailedeki her kişiye lütufkâr davranmasına bağlıdır, işte böyle olursa imanca en kuvvetli olmuş oluyor.

Biz bunu sağlamaya çalışıyoruz, vaazlarımızda çok söylüyoruz çünkü maalesef bizim Anadolu’da bunun aksi yapılabiliyor, çoktur.

Hatta bir kızcağızın mektubunu hiç unutamam. Açtım, okudum yüreğim parçalandı:

“Hocam, ben müritlerinizden birisiyim. Namazımı kılarım, elimden geldiğince dini görevlerimi yapmaya çalışırım. Kocam çok sinirlidir, beni yok yere döver. Dövdüğü zaman evin duvarları kan içinde kalır.” diyor.

Bu kızcağızı kim kurtaracak? Allah yardımcısı olsun. Namazlı kızcağız ama dayak yerken kocası bunun kafasını duvara vururmuş, duvarlar kan içinde kalırmış.

“Tamam, kadın senden zayıf, sen onu pataklayabiliyorsun. Erkeksen gel de beni patakla. Ben bir doksan boyundayım, şampiyonum, gel beni patakla. O zayıfı buldun, pataklıyorsun!” derler adama.

Allah mazlumun yardımcısıdır, mazlumun âhını zalimden alır.

Âhir zamanda bir gün gelir, o adam onun hesabını verir

يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ ﴿٣٤﴾ وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ ﴿٣٥﴾

وَصَاحِبَتِهِ وَبَنِيهِ

*Yevme yefirrü'l-mer'ü min ehîhi ve üm-mihî ve ebîhi ve sâhibetihî ve benîh.*³ “O günde kişi kardeşinden kaçacak. Anasından babasından, hanımından, çocuklarından kaçacak.”

Niye?

İyi kocalık yapmadı, onlara zulmetti. “Şimdi hesap soracaklar, hak isteyecekler.” diye kaçıyor ama kaçamaz, hesabı vermek zorunda, cezayı çekmek zorunda.

Onun için insanların, mü'minlerin en olgunu, huyu en güzel olandır ve özellikle aile fertlerine en lütufkâr davranandır.

Hız. Âişe annemizden rivayet edilmiş, Peygamber Efendimiz bunu buyurmuş:

³ 80/Abese, 34-36.

“Hanımlarınıza, çoluk çocuğunuza mülayim davranmaya, lütufkâr davranmaya dikkat edin.”

مِنْ أَفْضَلِ الشَّفَاعَةِ أَنْ تَشْفَعَ بَيْنَ الْإِثْنَيْنِ فِي النِّكَاحِ

Min efdali’ş-şefâati en yuşeffea beyne’l-isneyni fi’n-nikâhi. “Şefaatter içinde en üstün, en sevaplı, en faziletli şefaatter, iki kişii arasında nikâh konusundadır.”

İbn Mace *rahmetullahi aleyh* rivayet etmiş.

Biliyorsunuz insanlar arasında bazı kimşeler aracı ve ricacı olur. “Sen şuna yardımcı ol.” diye rica ederler; Arapçada buna “şefaatter etmek” denir.

Şefaatter aslında *şef* kelimesinden geliyor. “Adam tek kalmıyor, onun yanında çift oluyor, karşı tarafa söylüyor gibi.” mânalara geliyor.

Mesela bir adama dersin ki; “Bu çocuk yetimdir, işsizdir, sen buna bir iş ver. Ağasın, işin çok, bunu işe aliver.”

Çocuk müracaatter etmiştir de patron belki

onu işe alamayacak, sen gidiyorsun ricacı oluyorsun. “Ben bunun babasını tanırım, ailesi muhtaç, al şu çocuğu.” diyorsun.

İşte bu şefaattir. “Müracaat eden kişinin işi olsun.” diye rica ediyorsun. Çeşitli şefaatter olabilir, böyle ricalar olabilir.

Bu şefaatter içinde en üstün, en sevaplı, en faziletli şefaatter; iki kişi arasında nikâh konusundadır:

Birisi gidiyor, birisinin kızını istiyor. “Allah’ın emriyle, peygamberin kavliyle senin kızını almak istiyorum, kızını ver.” diyor.

Adam da ya verecek ya vermeyecek; belli değil.

Birisi diyor ki;

“Ben bunları tanırım. Kızını ver, iyidir, ben uygun görüyorum, memnun olursun.” diye şefaatter ediyor.

“Şefaatterin en sevaplısı nikâh konusunda yapılan aracılık ve şefaattir.” diyor, Peygamber Efendimiz.

Bu neden dolayı?

Nikâhlanmak İslâm'da çok sevaptır. Millet bunu bilmiyor. Evlenmek, nikâhlanmak İslâm'da çok sevaptır.

Evlenenin namazları niyazları bekârlardan daha çok sevaplıdır, daha çok kıymetlidir. Bekâr bir namaz kıldığı zaman bir sevap alır, evli namaz kıldığı zaman onun kaç kat fazlası -unuttum yetmiş mi, seksen mi- daha sevaplıdır.

Sonra evine getirdiği içecek ve yiyeceğin mükâfâtı yedi yüz mislidir. Allah rızası için çocuk büyütme, büyütürken sıkıntısını çekmek, çocuğun hastalığına tahammül etmek, onun büyümesi için masraf yapmak, vesaire hepsinin mükâfâtı çoktur.

“Allah rızası için, hayırlı evlada sahip olmak için, Resûlullah'ın sünnetine uygun olsun.” diye Peygamber Efendimiz;

“Evlenin, çoğalın, ben sizin çokluğunuzla kıyamet gününde iftihar edeceğim.” buyurmuş.

Onun için evlilik güzel bir şeydir. Allah evlatlarımıza hayırlı eşler nasip etsin, onları iyi

kimselerle evlendirmeyi bize nasip etsin, mutlu olduklarını görmeyi bize nasip etsin. Bir de hadîs-i şerîften anlaşıldığı üzere; “Başkalarının kızları ve oğulları da iyi insanlarla nikâh yapsınlar, evlensinler.” diye aracı olmak da çok sevaptır.

Muhterem kardeşlerim!

Bu devirde ne oluyor?

Bu âhir zaman kızları, süslenmesini çok iyi biliyor, çok iyi süsleniyorlar. Çok güzel giyiniyorlar. Allık sanayi, pudra sanayi; berberlere şu kadar para veriyorlar, terzilere şu kadar para veriyorlar. Cadalozlar kendilerini beğendirmeyi iyi biliyorlar.

d. Mütedeyyin Kızların Evlenmeleri İçin Aracı Olalım

Müslümanların kızları ise böyle değil. Babası diyor ki; “Oraya gitme, şöyle yapma!”

“Namuslu yetiştireceğim.” diye çocuğunu haramlardan günahlardan uzak, elinin altında yetiştiriyor. Elinin altında yetiştirdiği için kız saf oluyor, tertemiz oluyor, feleğin çemberinden geçmemiş oluyor, ötekiler gibi olmuyor,

ötekiler erkekleri aldatıyor.

Ben İngiltere’de, müslüman olmuş bir Avrupalıdan duydum; o da kapalı, iyi bir kadın, İngiliz. Müslüman olmuş, iyi bir kadın. Bizim hacı hanıma, İngiliz kızları olarak aramızda; “Hadi gidelim, ‘Bir Orta Şarklı avlayalım!’ dedik.” diyormuş.

Herhalde bizim Orta Şark’ın erkekleri de makbul veyahut umumiyetle Orta Şark’tan giden insanlar orada para imkânı varken oraya gidiyor, İngiltere’de filan okutuyor. “Hadi gidelim, Orta Şarklı avlayalım!” diyorlarmuş.

Bu da netice itibariyle bir tanesini avlamış; bize, Türkiye’ye gelin gelmiş. Hakikaten beyi de iyi mevkilerde, makamlarda sevdiğimiz bir kimse; kendisi de, çoluğu çocuğu da, hanımı da mütedeyyin.

Fakat bizimkilerde bazen melek gibi kız evde kalır.

Neden evde kalır?

Anası babası her isteyene vermez. Bunların istediği de gelip istemez. İsteyenleri bunlar beğenmezler. Sonunda bakarsın çok güzel bir

kız ama yaşı geçmiş. Yaşı geçince de hem kızda hem anne babada bir telaş başlar, ruhsal sıkıntılar başlar.

Onun için nikâh konusunda özel gayret göstermemiz lazım. İy kızıların evlenmesi için yuva kurması için aracı olmamız lazım; “İy arkadaşlar, eşler bulsunlar.” diye gayret göstermemiz lazım geliyor. Allah hepinizden razı olsun. Güzel şeyler öğrendik. Allah bizi Resûlullah’ın sevgisine, şefaatine, iltifatına, rızasına, teveccühüne nâil eylesin. Gül cemalini rüyalarda görmek nasip ettiği gibi âhirette de köşkünün yanına komşu olmayı nasip etsin. Cennetiyle, cemaliyle cümlemizi müşerref eylesin, iki cihanda aziz ve bahtiyar eylesin.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŐAN

6 Muharrem 1418 / 13.05.1997

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

